

สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

41232

การสอนเสริมครั้งที่ **2**

เอกสารสอดที่สนับสนุนวิชา

กฎหมายอาญา 2

: ภาคความผิด

CRIMINAL LAW II: OFFENSES

สงวนลิขสิทธิ์

เอกสารโสตทัศนศึกษา กฎหมายอาญา 2 การสอนเสริมครั้งที่ 2

จัดทำเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พิมพ์ครั้งที่ 26 ภาค 2/2552 ปรับปรุง

แผนการสอนเสริมครั้งที่ 2

ชุดวิชา 41232 กฎหมายอาญา 2 : ภาคความผิด

หน่วยที่สอนเสริม

- หน่วยที่ 8 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูก และทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา
 หน่วยที่ 9 – 10 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง
 หน่วยที่ 11 – 14 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

เรื่องที่สอนเสริม

1. ช่มชู้นกระทำชำเราผู้อื่น กระทำชำเราเด็ก กระทำอนาจาร พาผู้อื่นหรือเด็กไปเพื่อการอนาจาร การที่หญิงทำหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนเองแท้งลูก การที่ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูก การทำแท้งที่กฎหมายยกเว้นโทษและยกเว้นความผิดให้
2. การช่มชู้นใจผู้อื่นให้กระทำการหรือไม่กระทำการ การหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่น การพรากเด็กและผู้เยาว์ การเปิดเผยความลับและหมิ่นประมาท
3. การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก รับของโจร ทำให้เสียทรัพย์สิน และบุกรุก

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริม

1. มีความเข้าใจองค์ประกอบความผิดต่าง ๆ ที่สอนเสริมได้ดีขึ้น
2. สามารถวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับความผิดที่สอนเสริมได้

กิจกรรมการสอนเสริม

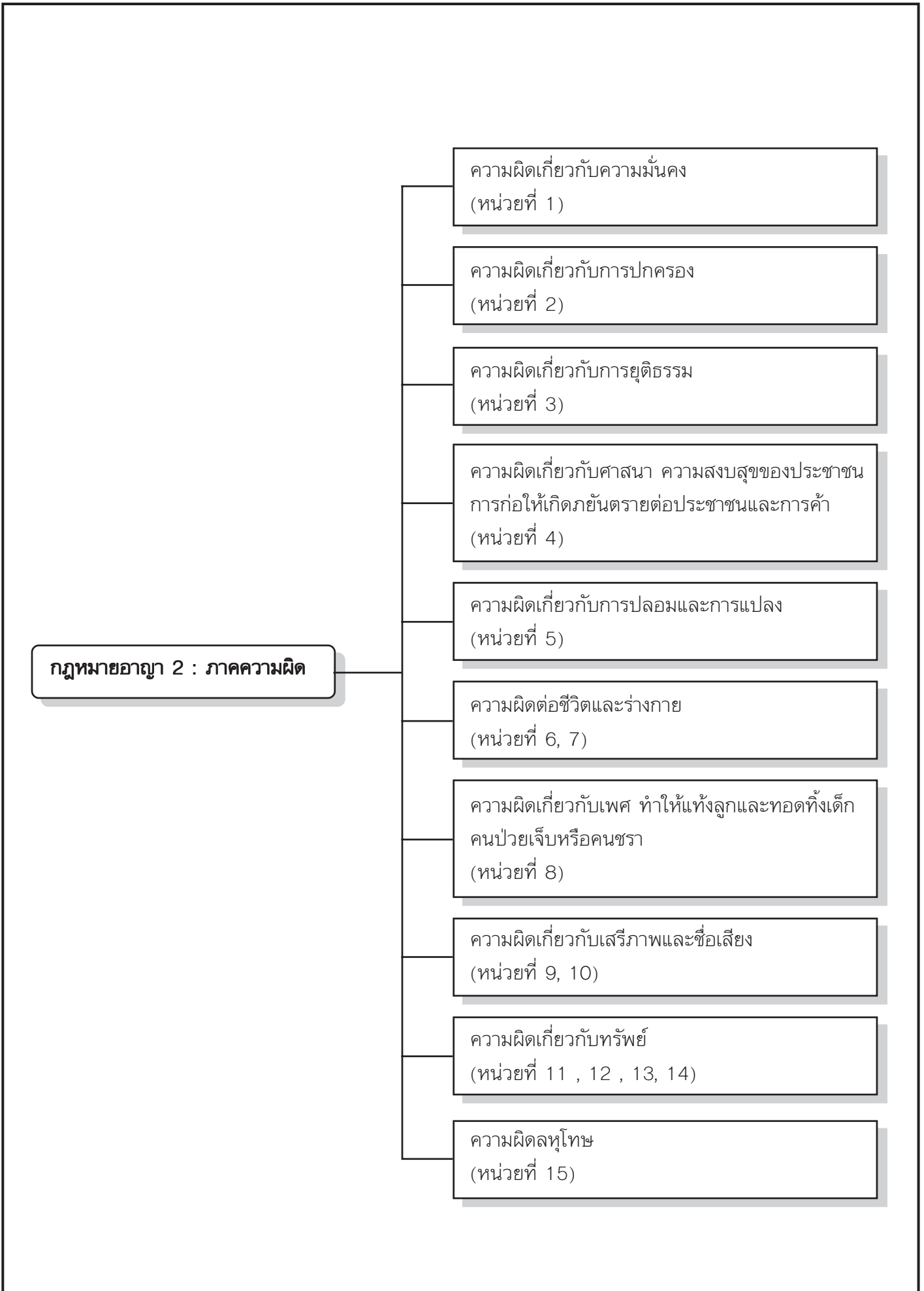
1. แนะนำตัวอาจารย์สอนเสริม
2. ชี้แจงหน่วยที่จะทำการสอนเสริม
3. ชักถามนักศึกษาเกี่ยวกับความผิดต่างๆ ที่กำหนดให้สอนเสริม
4. ตั้งปัญหาตุ๊กตาให้นักศึกษาวินิจฉัย
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหา

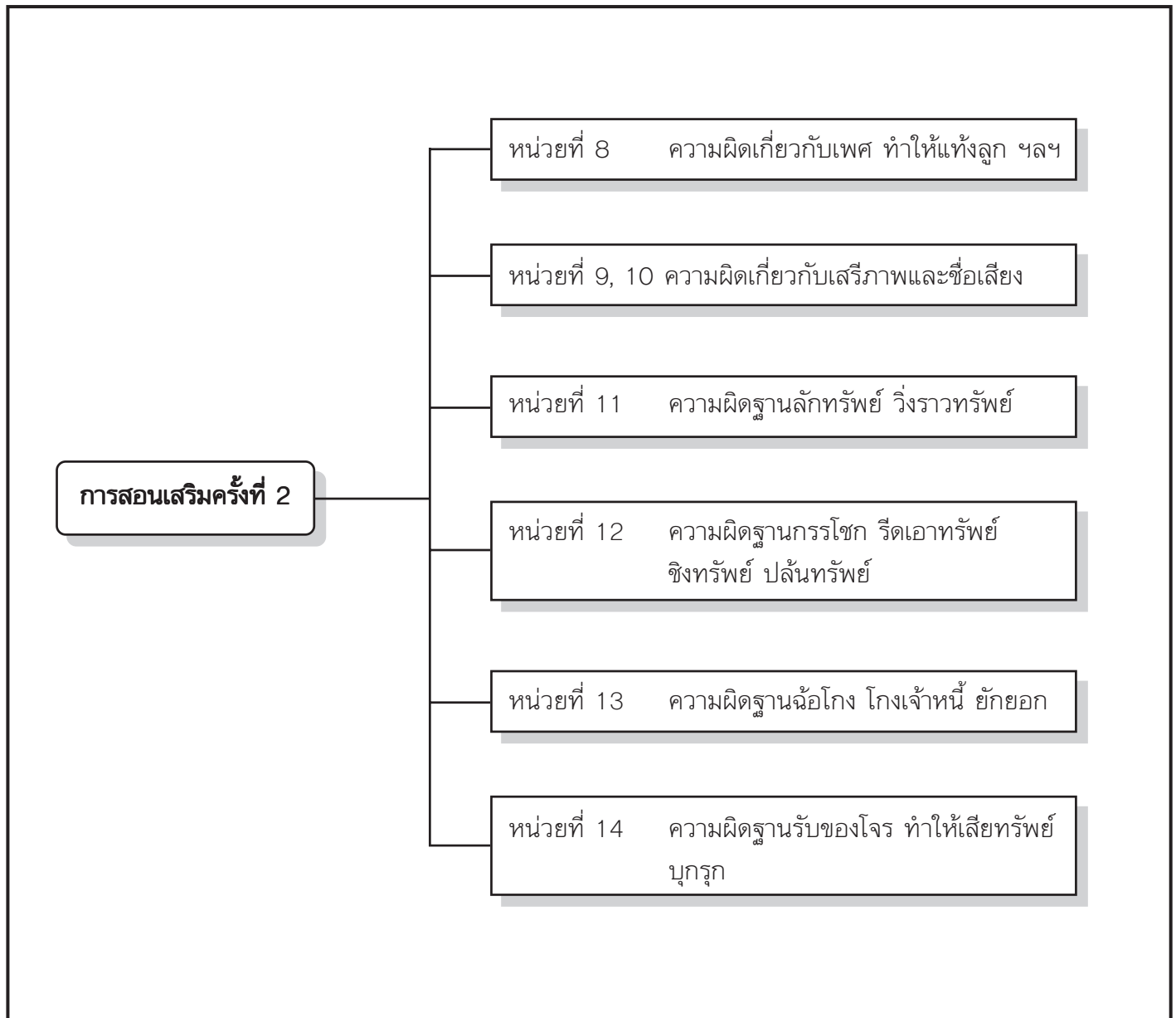
สื่อการสอนเสริม

1. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายอาญา 2 : ภาคความผิด หน่วยที่ 8 ถึง หน่วยที่ 14
2. ชุดการสอนเสริม

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการสังเกตความสนใจของนักศึกษา
2. ประเมินผลจากการตอบปัญหาต่างๆ ของนักศึกษา
3. ประเมินผลจากความคิดเห็นของนักศึกษาในการตอบปัญหา

ไต่ตัก # 2.3

ความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้แท้งลูก ฯลฯ (เรื่องที่สอนเสริม)

หน่วยที่ 8
ความผิดเกี่ยวกับเพศ
ทำให้แท้งลูก ฯลฯ
(เรื่องที่สอนเสริม)

ข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น
(มาตรา 276 วรรคแรก)

กระทำชำเราเด็ก
(มาตรา 277 วรรคแรก)

กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี
(มาตรา 278)

กระทำอนาจารเด็กอายุ ไม่เกิน 15 ปี
(มาตรา 279 วรรคแรก)

พาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร
(มาตรา 284 วรรคแรก)

หญิงทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่น
ทำให้ตนแท้งลูก
(มาตรา 301)

ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงยินยอม
(มาตรา 302 วรรคแรก)

ผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงไม่ยินยอม
(มาตรา 303 วรรคแรก)

การทำแท้งที่ไม่ต้องรับโทษ
(มาตรา 304)

การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย
(มาตรา 305)

1. ผู้ใด

- จะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้
- จะเป็นภริยาหรือสามีของผู้ถูกระทำก็ได้
- ผู้ชายและผู้หญิง ร่วมกันกระทำผิดได้

2. ข่มขืน

- บังคับ หรือกระทำโดยผู้อื่นไม่สมัครใจยินยอม
- ยอมเพราะความกลัว ไม่ถือว่าสมัครใจยินยอม
- ยอมเพราะถูกหลอก ถือว่าไม่สมัครใจยินยอม
- ยอมเพราะเล้าโลมหรือยาปลุกกำหนดถือว่าสมัครใจ

3. กระทำชำเรา

- โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือ
- โดยการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศ หรือทวารหนักของผู้อื่น
- เพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ

4. ผู้อื่น

- เป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้
- จะเป็นสามีหรือภริยาของผู้กระทำก็ได้

5. โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

- 5.1 ขู่เชิญ
- ทำให้กลัวว่าจะเกิดภัยอันตรายแก่ผู้ถูกระทำนั้นเองหรือผู้อื่น
 - แม้ขู่เชิญว่าจะใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่ไม่ได้เป็นการใช้สิทธิ ตามปกตินิยมก็อาจเป็นการข่มขืนได้ (หญิงลักทรัพย์ ชายจับได้ แล้วขู่ให้หญิงยอมให้ชำเรา)

5.2 ใช้กำลังประทุษร้าย

5.3 ผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ คือจำยอมโดยไม่สมัครใจ

- ทำให้ผู้ถูกระทำสับสนหรือมีเมามองช่วยเหลือตัวเองไม่ได้
- แพทย์หลอกคนไข้จำยอมให้ชำเราเป็นการรักษาโรค

5.4 ทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

- ทำให้ผู้ถูกระทำนั้นล้าคฤมิตในตัวบุคคล เช่น คิดว่าเป็นคนรัก

6. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลที่จะข่มขืนผู้อื่น
- ต้องรู้ว่ากระทำชำเราผู้อื่น
(ต้องมีการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำด้วย)

โสตทัศน # 2.6

กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี (มาตรา 278)

1. กระทำอนาจาร

- การกระทำอันไม่สมควรทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคลอื่นตามประเพณีนิยม หรือตามกาลเทศะ
- การกระทำอันไม่สมควรทางเพศไม่หมายความเฉพาะในเรื่องความใคร่หรือการประเวณีเท่านั้น แต่รวมถึงการกระทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศด้วย
- การกระทำไม่ถึงขั้นพยายามกระทำซ้ำเรา
- จำกัดเฉพาะการกระทำแก่ร่างกายเท่านั้น ไม่รวมถึงการพูดจาหยาบคายนหรือเขียนภาพลามกอนาจาร

2. บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี

- ผู้ถูกระทำจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้

3. โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น**4. เจตนา**

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะกระทำอนาจารบุคคล
- รู้ว่าบุคคลนั้นอายุกว่า 15 ปี

โสตทัศน # 2.7

การกระทำอนาจารเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตร 279)

1. กระทำอนาจาร**2. แก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี****3. โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม****4. เจตนา**

1. หญิงใด

- เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติความผิดของหญิงไว้โดยเฉพาะ
- ต้องเป็นหญิงมีครรภ์อยู่ขณะทำแท้ง

2. ทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก

(1) หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก

- หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก
- หญิงร่วมกับผู้อื่น เป็นตัวการทำให้ตนเองแท้งลูก
 - (ก) หญิงผิด มาตรา 301
 - (ข) ผู้อื่นที่ร่วม ผิดมาตรา 302 ไม่ใช่ตัวการ
- กรณีการใช้ให้กระทำความผิด
 - (ก) ผู้อื่นใช้ให้หญิงนั้นทำตนเองแท้งลูก ผู้อื่นนั้นเป็นได้เพียงผู้สนับสนุน การกระทำความผิดตามมาตรา 301 มิใช่ผู้ใช้ให้กระทำความผิด
 - (ข) หญิงใช้หรือสนับสนุนผู้อื่นให้ทำให้ตนแท้งลูก ผู้ถูกใช้ผิดฐานเป็นตัวการตามมาตรา 302 ตัวหญิงผู้ใช้ผิดฐานเป็นตัวการตามมาตรา 301 (ยอมให้ผู้อื่นทำ) แต่ไม่ผิดมาตรา 302

(2) หญิงยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก

- สมัครใจยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก
- เพียงหญิงฝ่ายเดียวรู้ว่าการกระทำมีผลเป็นทำแท้งก็ผิดแล้ว ผู้อื่นไม่ต้องรู้ด้วย
- หลอกให้ล้าคัญผิดในสภาพของการกระทำไม่ถึงว่าสมัครใจยินยอม
- หลอกให้ล้าคัญผิดในมูลเหตุของการกระทำถือว่าหญิงยอม

(3) การทำให้แท้งลูก

- การทำลายชีวิตของทารกตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิไปจนถึงคลอดออกมาแต่ก่อนมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารก ดังนั้น การยับยั้งมิให้มีการปฏิสนธิ เช่น การคุมกำเนิด หรือการทำให้ทารกตาย หลังจากมีสภาพบุคคลแล้ว จึงไม่เป็นการทำแท้ง

(4) วิธีการทำแท้งและผล

- ไม่จำกัดวิธีการทำ
- ผลคือทารกในครรภ์ตาย ถ้าทารกไม่ตายผิดพยายาม

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์ตาย
- ต้องรู้ว่าตนเองมีครรภ์ด้วย

* ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้หญิงรับโทษหนักขึ้นในกรณีการทำแท้งเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสอย่างอื่น

ไต่ถาม # 2.10 ผู้อื่นทำให้หญิงแห่งลูกโดยหญิงยินยอม (มาตรา 302 วรรคแรก)

1. ทำให้หญิงแห่งลูก

- ผู้กระทำเป็นบุคคลอื่น ทำให้หญิงแห่งลูก
- จะทำด้วยวิธีใดก็ได้ จะรับจ้างหรือไม่ ไม่สำคัญ

2. โดยหญิงยินยอม

- หญิงสมัครใจยอมให้ผู้อื่นทำแท้ง
- สำคัญผิดในสภาพของการกระทำไม่ถือว่าหญิงยินยอม
- สำคัญผิดในมูลเหตุของการกระทำถือว่าหญิงยินยอม

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์ตาย
- รู้ว่าหญิงนั้นมีครรภ์ด้วย
- ถ้าสำคัญผิดว่าหญิงมีครรภ์หรือทารกในครรภ์ตายก่อนทำแท้ง ย่อมไม่ผิดแม้ชั้นพยายาม

ไต่ถาม # 2.11 ผู้อื่นทำให้หญิงแห่งลูกโดยหญิงไม่ยินยอม (มาตรา 303 วรรคแรก)

1. ทำให้หญิงแห่งลูก

2. โดยหญิงไม่ยินยอม

- หญิงไม่สมัครใจให้ทำแท้ง

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำให้ทารกในครรภ์หญิงตาย
- รู้ว่าหญิงนั้นมีครรภ์

ไต่ถาม # 2.12 การทำแท้งที่ไม่ต้องรับโทษ (มาตรา 304)

1. กรณีที่ไม่ต้องรับโทษ

- พยายามทำให้แท้งลูกตามมาตรา 301 คือหญิงมีครรภ์ทำให้ตนแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก
- พยายามทำให้แท้งลูกตามมาตรา 302 วรรคแรก คือผู้อื่นทำให้หญิงแท้งลูก โดยหญิงนั้นยินยอม และการทำแท้งนั้นไม่เป็นเหตุให้หญิงตายหรือรับอันตรายสาหัสอย่างอื่น

2. เหตุยกเว้นโทษตามมาตรา 304 เป็นเหตุในลักษณะคดี ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนให้หญิงทำแท้งโดยหญิงยินยอม จึงได้รับยกเว้นโทษด้วย

ไต่ถาม # 2.13 การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 305)

1. เป็นการกระทำของนายแพทย์

- หมายความว่ารวม แพทย์หญิงด้วย

2. เป็นการกระทำความผิดในมาตรา 301 และมาตรา 302 กล่าวคือเป็นกรณีที่หญิงยินยอม โดย

- (ก) หญิงทำแท้งเอง เช่น แพทย์หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก
- (ข) หญิงมีครรภ์ยอมให้แพทย์ทำให้ตนเองแท้งลูก

* แต่ถ้าหญิงไม่อาจให้ความยินยอมได้ และแพทย์จำต้องทำ เนื่องจากสุขภาพของหญิง แพทย์อาจได้รับยกเว้นโทษตาม ปอ. มาตรา 67

3. เป็นการกระทำใน 2 กรณี ดังต่อไปนี้

3.1 จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพของหญิงนั้น

- หมายถึง การที่หญิงมีครรภ์อยู่ หรือการคลอดบุตรจะเป็นอันตรายแก่หญิง
- สุขภาพจะเป็นสุขภาพทางกายหรือทางจิตใจก็ได้
- กฎหมายบัญญัติเฉพาะกรณีเป็นอันตรายต่อสุขภาพของหญิง ไม่รวมถึงสุขภาพของทารก

3.2 หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำผิดอาญาตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 282

มาตรา 283 หรือ มาตรา 284

- เพียงมีข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำผิดอาญาดังกล่าวก็พอ ไม่จำเป็นต้องฟ้องเป็นคดี หรือมีคำพิพากษาของศาลก่อน
- มาตรา 305 ต่างจากมาตรา 304 เพราะผู้ทำแท้งตามมาตรา 305 ไม่มีความผิด
- เหตุตามมาตรา 305 เป็นข้อเท็จจริงที่ทำให้การทำแท้งไม่เป็นความผิด ถ้าแพทย์ทำแท้งโดยล้าคดีผิดว่ามีเหตุดังกล่าว นายแพทย์ย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา 305 ประกอบ มาตรา 62

ไต่ทศน์ # 2.14 ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง (เรื่องที่สอนเสริม)

หน่วยที่ 9, 10
ความผิดเกี่ยวกับ
เสรีภาพและชื่อเสียง
(เรื่องที่สอนเสริม)

ข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือจำยอมต่อสิ่งใด
(มาตรา 309 วรรคแรก)

หนองเหนียวกักขังทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยเจตนา
และโดยประมาท
(มาตรา 310 วรรคแรก, 311 วรรคแรก)

เอาคนไปเพื่อให้ได้ค่าไถ่
(มาตรา 313 วรรคแรก)

พรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี
(มาตรา 317 วรรคแรก)

พรากผู้เยาว์
(มาตรา 318 วรรคแรก, มาตรา 319 วรรคแรก)

ความผิดฐานเปิดเผยความลับ
(มาตรา 322)

ความผิดฐานหมิ่นประมาท
(มาตรา 326, มาตรา 327)

ข้อยกเว้นที่ให้ถือว่าผู้กระทำไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท
(มาตรา 329)

หมิ่นประมาทที่ได้รับยกเว้นโทษ
(มาตรา 330)

1. ข่มขืนใจผู้อื่น

- บังคับใจผู้อื่นโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตราย แต่ไม่ประทุษร้าย
- บังคับใจผู้อื่นโดยใช้กำลังประทุษร้าย
- เป็นการบังคับใจโดยผู้ถูกข่มขืนใจไม่สมัครใจ ผิดต่อเสรีภาพในการตัดสินใจ
- ถ้าการข่มขืนใจเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตราย หรือโดยไม่ใช้กำลังประทุษร้าย ไม่ผิด

2. ให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด

- ให้กระทำการใด คือให้เคลื่อนไหวร่างกาย
- ไม่กระทำการใด คือไม่ให้เคลื่อนไหวร่างกาย
- จำยอมต่อสิ่งใด คือฝืนใจยอมรับการกระทำใดหรือไม่กระทำการใด ต้องถึงขนาดยอมรับการกระทำนั้นแล้วจึงจะผิดสำเร็จ

3. โดย (1) ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจ นั้นเองหรือของผู้อื่น

- ความกลัวของผู้ถูกข่มขืนใจมาจากการก่อของผู้ข่มขืนใจ โดยอ้างตนเอง หรือผู้อื่น หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือธรรมชาติ
- การขู่ขู่หรือการหลอกลวงที่ไม่มีอยู่จริงก็เป็นการทำให้กลัวได้
- จะเป็นอันตรายต่อผู้ถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่นก็ได้

หรือ (2) ใช้กำลังประทุษร้าย คือเป็นการทำอันตรายต่อร่างกายหรือจิตใจ

- ต้องทำต่อผู้ถูกข่มขืนใจ ไม่ใช่ผู้อื่น

4. จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น

- ต้องเกิดผลนี้จึงจะผิดสำเร็จ

5. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำ

ไต่ถามข้อ # 2.16 หน่วยงานหรือกักขังผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย (มาตรา 310 วรรคแรก)

1. หน่วยงานหรือกักขังหรือกระทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

- หน่วยงาน คือ ไม่ให้ไปจากที่แห่งหนึ่ง แต่ไม่จำกัดสถานที่อย่างกักขัง
- กักขัง คือ บังคับให้อยู่ในสถานที่จำกัด เก็บไว้ในสถานที่จำกัด
- กระทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายคือจำกัดความเป็นอิสระในการเคลื่อนไหวร่างกายหรือการไปมา ทำนองเดียวกับหน่วยงาน

2. ผู้อื่น

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะหน่วยงานกักขังผู้อื่น
- รู้ว่าสิ่งที่ตนหน่วยงานกักขังเป็นผู้อื่น
- หากไม่รู้ แต่ประมาทอาจผิดมาตรา 311

ไต่ถามข้อ # 2.17 หน่วยงานกักขังทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกายโดยประมาท (มาตรา 311 วรรคแรก)

1. กระทำ

- ไม่จำกัดวิธี

2. เป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกหน่วยงาน ถูกกักขัง หรือต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

- ผลของการกระทำ

3. ประมาท

- ไม่ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล
- กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจะพึงมีตามวิสัยและพฤติการณ์

1. เอาตัวเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีไป

- เอาไป คือ เข้ายึดถือโดยพาเคลื่อนที่ แม่เด็กไม่มีผู้ปกครองก็ถูกเอาไปได้เพราะไม่ต้องเอาไปจากผู้ใด
- วิธีเอาไป อาจชักชวนให้เด็กสมัครใจไป ไม่ต้องใช้กลอุบาย แต่มิใช่เด็กตามไปเอง หรือหนีผู้ปกครองมาเอง
- เด็กต้องอายุไม่เกิน 15 ปี

หรือ 2. เอาตัวบุคคลอายุกว่า 15 ปีไป โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด

- ตัวบุคคลต้องอายุกว่า 15 ปี ไม่จำกัดอายุชั้นสูง
- ต้องเอาตัวบุคคลไม่ใช่ทรัพย์สินหรือสิ่งอื่นไป
- วิธีเอาไป ผู้ถูกเอาไปต้องไม่สมัครใจ เพราะต้องใช้อุบายหลอกลวง

หรือ 3. หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังบุคคลใด

- มุ่งหมายที่การกระทำ คือหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง
- ผู้ถูกกระทำจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่เพศชายหรือเพศหญิงก็ได้

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเอาตัวไปหรือหน่วงเหนี่ยวกักขัง
- ต้องรู้ว่าเด็กที่เอาตัวไปอายุไม่เกิน 15 ปี หรือรู้ว่าผู้ที่เอาตัวไปกว่า 15 ปีหรือรู้ว่าผู้ที่หน่วงเหนี่ยวกักขังเป็นบุคคล

5. เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่

- แม้ยังไม่เรียกค่าไถ่ หรือกลับใจไม่เอาค่าไถ่ ก็ผิด
- ค่าไถ่ คือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่เรียกเอาหรือให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับเสรีภาพของผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง

ไต่ถาม # 2.19 พรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 317 วรรคแรก)

1. พรากเด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปีไปเสีย

- พรากไปเสีย คือ เอาไป หรือพาไป หรือแยกเด็กจากความชอบธรรมของผู้อื่นที่ปกครองดูแลเด็กนั้น
- อาจชักชวนจนเด็กสมัครใจไปก็เป็นพราก
- แต่ถ้าเด็กหนีจากผู้ปกครองโดยเด็ดขาดไม่ใช่ออกเที่ยวเล่นชั่วครั้งชั่วคราว การพาเด็กไปไม่เป็นการพราก
- ผู้ดูแลเด็กชั่วคราว พาเด็กไป หรือร่วมกับผู้อื่นพาเด็กไปเป็นการพราก

2. จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

- ขณะพรากเด็กต้องอยู่ในปกครองหรือดูแลของผู้หนึ่งผู้ใด
- ถ้าเด็กขาดจากความดูแลเด็ดขาดแล้ว ไม่ใช่การพราก
- ผู้ดูแล คือผู้ควบคุมระวางเด็กตามความเป็นจริง

3. โดยปราศจากเหตุอันสมควร

- ผู้กระทำไม่มีเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมายที่จะพรากเด็กไป

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรากเด็กไป
- รู้ว่าเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี และเด็กอยู่ในความปกครองดูแลของผู้อื่น

1. พรากผู้เยาว์อายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปีไปเสีย

- พรากไปเสีย คือ เอาไป พาไป หรือแยกผู้เยาว์จากความชอบธรรมของผู้ปกครอง
- ผิดสำเร็จเมื่อพรากไป
- พรากไปชั่วคราวตั้งใจจะพาคืน ก็ผิดสำเร็จแล้ว
- ขยายหญิงที่บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส ไม่ใช่ผู้เยาว์

2. จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

- ผู้เยาว์ต้องอยู่ในความปกครองดูแลขณะพราก
- ผู้เยาว์ออกจากบ้านและจะกลับมาอีก ไม่ถือว่าขาดจากความปกครอง
- ผู้ปกครองอนุญาตให้พาไป ไม่ใช่การพราก

3. โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย

- ผู้เยาว์ไม่สมัครใจไป หรือไปด้วยเพราะใช้อุบายหลอกลวง...

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะพรากผู้เยาว์ไป
- รู้ว่าผู้เยาว์อายุไม่เกิน 18 ปี และอยู่กับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล

1. เปิดฉีกหรือเอาจดหมาย โทรเลขหรือเอกสารใดๆ ซึ่งปิดฉีกของผู้อื่นไป

- เปิดฉีก คือทำให้สิ่งที่ปกปิดไว้เปิดออก
- เอาไป คือ เข้ายึดถือโดยพาเคลื่อนที่
- จดหมาย โทรเลข หรือเอกสารนั้น (ปัจจุบันโทรเลขเลิกใช้แล้ว)
 - (1) ต้องปิดฉีกอยู่
 - (2) ต้องเป็นของผู้อื่น
 - (3) ไม่จำเป็นต้องเป็นความลับหรือปกปิดไว้เป็นความลับ

2. การกระทำนั้นน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

- ไม่ใช่ผลของการกระทำแต่เป็นเหตุการณ์ประกอบการกระทำ
- เสียหายในทางใดๆ ก็ได้
- เมื่อการกระทำน่าจะเกิดความเสียหายแล้วก็เป็นความผิดสำเร็จ
- ถ้าไม่น่าจะเกิดความเสียหายก็ไม่เป็นความผิดเลย

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเปิดฉีกหรือเอาไป
- รู้ว่าสิ่งที่เปิดฉีกหรือเอาไปเป็นจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารใด ๆ ซึ่งปิดฉีกของผู้อื่น

4. เพื่อลวงรู้ข้อความ หรือนำข้อความในจดหมาย โทรเลขหรือเอกสารเช่นนั้นออกเปิดเผย

- ไม่จำเป็นต้องรู้ข้อความจริงๆ เปิดแล้วอ่านไม่ออกก็ผิด
- เปิดเผยข้อความ คือทำให้ผู้ไม่รู้ได้รู้ข้อความ
- เปิดเผยแก่ผู้รู้แล้วให้รู้ชัดขึ้นอีกก็ผิด
- การเปิดเผยจะทำอย่างไรก็ได้

1. ใส่ความผู้อื่น

- (1) เป็นการแสดงข้อเท็จจริงถึงผู้อื่น เท็จหรือจริงก็ได้
 - แสดงข้อเท็จจริงที่ทำให้ชื่อเสียง คุณค่าหรือฐานะทางสังคมของผู้อื่นเสื่อมความเชื่อถือ
 - กล่าวตามที่ถูกล่าให้ฟังตามที่สื่อ หรือคนส่งสัยก็ผิดได้ หรือกล่าวว่าคุณไม่เชื่อตามที่กล่าวนั้นก็ผิดได้
 - ใส่ความทำด้วยวิธีใดก็ได้ พูด เขียน วาดภาพ ทำทาง
 - ภาพล้อ ซึ่งทำให้เข้าใจว่าหมายถึงผู้ใด ก็หมิ่นประมาทได้
 - ผู้อื่นอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
 - หมิ่นทากรในครรรภ์ไม่ผิด
- (2) เป็นข้อเท็จจริงอันแน่นอน
 - ข้อเท็จจริงที่แสดงต้องไม่คลุมเครือเลื่อนลอยหรือกล่าวในขณะที่มีอารมณ์ หรือล้อเลียน
- (3) เป็นข้อเท็จจริงในอดีตหรือปัจจุบัน
 - ข้อความหมิ่นประมาทต้องเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังเกิด
 - การแสดงความคิดเห็นหรือคาดคะเนไม่ใช่ยืนยันข้อเท็จจริง
- (4) ไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่เป็นไปไม่ได้หรือข้อความหยาบคาย
 - คำดำที่แสดงข้อความอันน่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงเป็นหมิ่นประมาทได้ (อีตอกทอง)

2. โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง

- พฤติการณ์ประกอบการกระทำไม่ใช่ผล
- ชื่อเสียง คือ คุณค่าที่บุคคลมีอยู่ในสังคม (ชุมชนทั่วไป)
- คำกล่าวที่น่าจะทำให้เสียชื่อเสียงคือ
 - (1) ประพฤติชั่ว
 - (2) ประพฤติเสื่อมเสียในทางประเวณี
 - (3) หน้าที่การงาน
 - (4) ฐานะการเงินไม่น่าเชื่อถือ

3. ต่อบุคคลที่สาม

- ใส่ความต่อผู้อื่นนอกจากตัวผู้ถูกหมิ่นประมาท
- บุคคลที่สามเป็นใครก็ได้
- ผิดสำเร็จเมื่อบุคคลที่สามทราบข้อความ ถ้าไม่ทราบเป็นพยายาม
- บ่นพึมพำกับตัวเองไม่ใช่การใส่ความ

4. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะใส่ความผู้อื่น

โสตทัศน # 2.25 ข้อยกเว้นที่ให้ถือว่าผู้กระทำไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท (มาตรา 329)

1. แสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต

- แสดงความคิดเห็น คือ แสดงความเข้าใจ อ้างข้อเท็จจริงประกอบ
- แสดงข้อความ คือ แสดงเนื้อเรื่อง หรือข้อเท็จจริง
- โดยสุจริต คือ แสดงความคิดเห็น.....ตามความจริงหรือโดยเชื่อว่าเป็นความจริง

2. ต้องอยู่ในเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้ด้วย

2.1 เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม

- เป็นเจตนาพิเศษในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความ
- ความชอบธรรม คือ ความถูกต้อง
- ป้องกันตนตามคลองธรรม คือ ป้องกันชื่อเสียงหรือประโยชน์ของตนตามวิธีที่ชอบให้พ้นภัย
- ป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม คือ ป้องกันประโยชน์ได้เสียที่สัมพันธ์กับตนให้พ้นภัยด้วย

2.2 ในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่

2.3 ดิชมด้วยความเป็นธรรมซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ

- ทักท้วงซึ่งบุคคลใดหรือสิ่งใดว่าไม่ถูกต้อง
- เป็นลักษณะที่คนทั่วไปย่อมสนใจทักท้วง
- ต้องไม่ใช่เรื่องส่วนตัว ยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง
- เรื่องที่ทักท้วงได้เช่น

(1) กิจการทางบ้านเมืองหรือท้องถิ่น

(2) กิจการสาธารณะ

(3) พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ผู้คนตามชุมชน ผู้เสนอผลงานหรือสินค้าต่อสาธารณะ

2.4 ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม

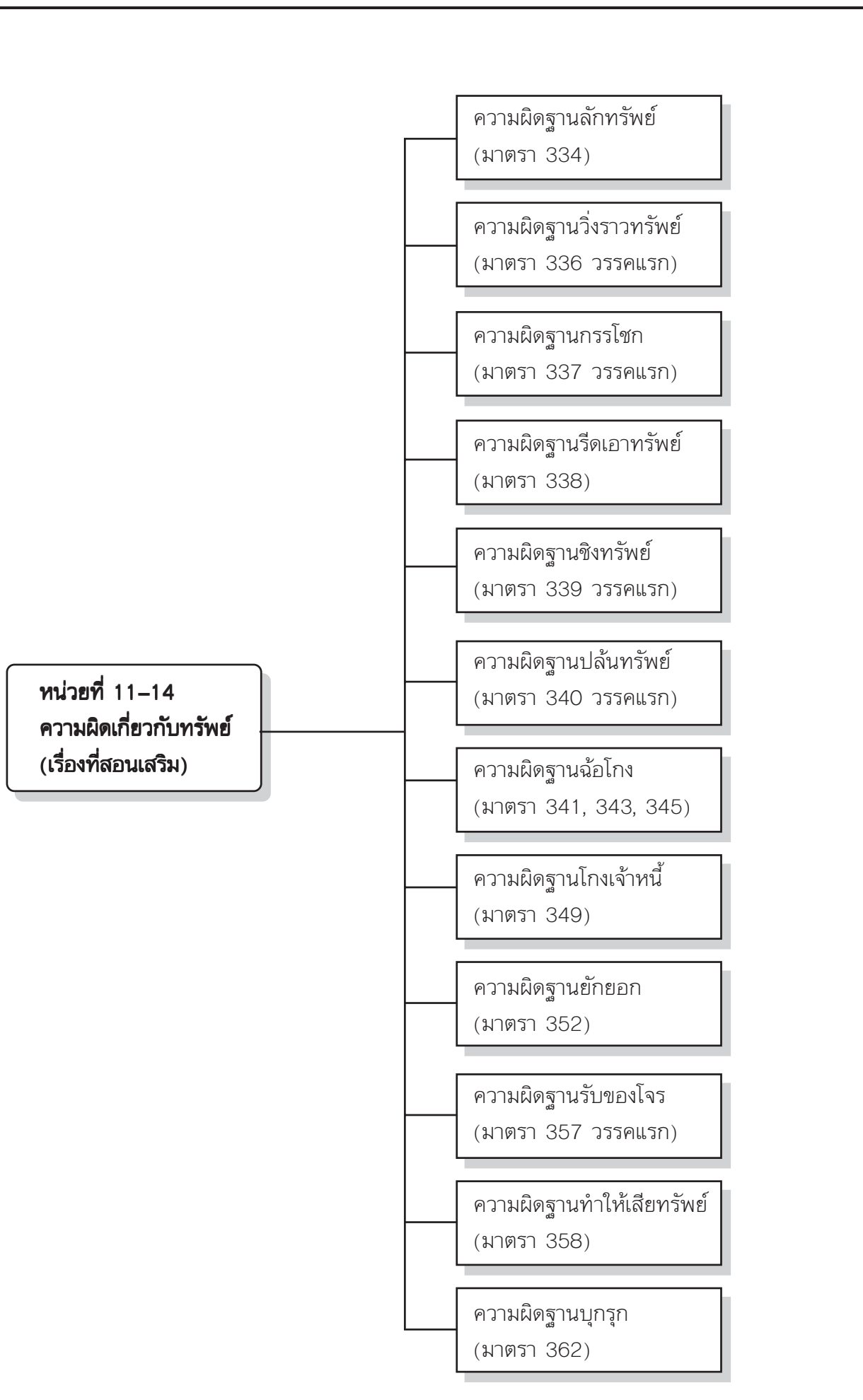
- ประชุม จะเป็นการประชุมอะไรก็ได้ แต่ต้องประชุมโดยเปิดเผยหรืออภิปราย สัมมนา โต้ว่าที่

1. หลัก : ผู้ถูกหาว่ากระทำผิดพิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง

- เป็นหน้าที่ของจำเลยจะต้องพิสูจน์
- การพิสูจน์ว่าเป็นความจริง คือ นำสืบให้ฟังได้ว่า
 - (1) ข้อที่หาว่าหมิ่นประมาทเป็นความจริงแน่
 - (2) ไม่ใช่ความเท็จหรือโกหกหรือไม่จริง

2. ข้อยกเว้น : ห้ามพิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัวและการพิสูจน์จะไม่ใช่ประโยชน์แก่ประชาชน

- ต้องครบทั้งสองลักษณะ
 - (1) เรื่องส่วนตัว และ
 - (2) การพิสูจน์ไม่ใช่ประโยชน์แก่ประชาชน จึงจะห้ามพิสูจน์ ถ้าเข้าเพียงข้อหนึ่งข้อใดพิสูจน์ได้
- เรื่องส่วนตัว คือเรื่องเฉพาะตัวผู้เสียหาย ไม่ใช่ส่วนรวม
- เรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน คือเรื่องที่ประชาชนต้องการทราบหรือสนใจ

1. **เอาไปจากความครอบครองของผู้อื่น** ขณะเอาไปทรัพย์สินต้องอยู่ในความครอบครองของผู้อื่น โดยผู้กระทำแย่งการครอบครองพาทรัพย์สินเคลื่อนที่ไปในลักษณะเป็นการตัดกรรมสิทธิ์
2. **ครอบครองประกอบด้วยลักษณะ 2 ประการ**
 - (1) มีการยึดถือทรัพย์สินไว้ อาจยึดถือขัดแย้งหรือโดยปริยาย
 - (2) มีเจตนายึดถือทรัพย์สินนั้นเพื่อตน โดยผู้อื่นอาจยึดถือแทนได้ เช่น ลูกจ้างยึดถือทรัพย์สินของนายจ้างแทนนายจ้าง
3. **สิทธิครอบครองไม่ต้องมีกรรมสิทธิ์เสมอไป** เช่น เช่ารถยนต์แท็กซี่มาขับรับส่งคนโดยสาร ผู้เช่ามีแต่สิทธิครอบครอง ไม่มีกรรมสิทธิ์
4. **ทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในครอบครองของผู้ใด** เช่น ทรัพย์สินสูญหาย ทรัพย์สินไม่มีเจ้าของ การเอาไปไม่ผิดลักทรัพย์
5. **ทรัพย์สินสูญหาย ประกอบด้วย 2 ลักษณะ**
 - (1) ทรัพย์สินหลุดจากยึดถือของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยไม่ตั้งใจ
 - (2) เจ้าของ ฯลฯ ไม่รู้หายไปไหน หรือไม่สนใจติดตามเอาคืน
6. **ทรัพย์สินไม่มีเจ้าของ** คือทรัพย์สินที่เจ้าของเลิกครอบครองโดยเจตนาสละกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินที่ไม่เคยมีเจ้าของมาก่อน
7. **การเอาไป ทรัพย์สินต้องเคลื่อนจากที่เดิมจึงจะเป็นความผิดสำเร็จ**
 - (1) เคลื่อนจากที่เดิมหมดทุกจุด
 - (2) ผู้เอาไปมีอำนาจยึดถือเหนือทรัพย์สินพร้อมจะเอาไป
8. **กรณีทรัพย์สินติดอยู่กับสิ่งอื่น** การเคลื่อนที่เพื่อแยกจากสิ่งติดอยู่ แต่ยังไม่ได้ยึดถือเอาทรัพย์สินนั้นไว้พร้อมจะเอาไป ยังไม่เป็นการเอาไปสำเร็จ (ตัดมะพร้าวหลุดจากต้น)
9. **วิธีเอาไปทำได้หลายรูปแบบ** เช่น
 - (1) หยิบฉวยจับต้องแล้วพาไป
 - (2) ไม่หยิบฉวยจับต้องแต่ใช้ของล่อ เช่น เอาปลาอย่างล่อแมว
 - (3) ต่อก่อประปาลักน้ำให้น้ำไหลมาเอง

ไต่ทศน์ # 2.30 ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

1. ทรัพย์สิน ต้องพิจารณาตาม ปพพ. มาตรา 137, 138 คือ
 - (1) วัตถุไม่มีรูปร่าง
 - (2) อาจมีราคาและอาจถือเอาได้ มีราคาเล็กน้อยเท่าใดก็ได้ เช่น จดหมาย
2. ศพที่ฝังหรือเก็บไว้ไม่เป็นทรัพย์สิน แต่ศพที่ให้โรงพยาบาลเก็บรักษาไว้เพื่อการศึกษาของแพทย์เป็นทรัพย์สิน
3. ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ที่โอนกันไม่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น เฮโรอีน หากมีผู้ครอบครองอยู่ก็เป็นทรัพย์สินที่ถูกลักได้
4. วัตถุบางอย่างโดยสภาพเดิมไม่ใช่ทรัพย์สิน เช่น อวัยวะของคน ไม่ใช่ทรัพย์สิน แต่ถ้าแยกออกจากร่างกายแล้วอาจเป็นทรัพย์สินได้
5. กระแสไฟฟ้าและสัญญาณโทรศัพท์พื้นฐานเป็นวัตถุไม่มีรูปร่าง แต่เป็นทรัพย์สินที่ถูกลักได้
6. ทรัพย์สินที่ถูกลักต้องมีเจ้าของ อาจเป็นเอกชน นิติบุคคล รัฐ
7. รัฐเป็นเจ้าของทรัพย์สินเฉพาะที่รัฐได้ถือเอาแล้วหรือจัดทามาใช้สอย
8. ถ้าเป็นทรัพย์สินของผู้เอาไปเพียงผู้เดียว แม้เอาไปจากความครอบครองของผู้อื่นก็ไม่ผิดลักทรัพย์สิน (แต่อาจผิดโกงเจ้าหนี้)
9. ทรัพย์สินที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย คือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมกับผู้ลัก
10. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไม่จำเป็นต้องชอบด้วยกฎหมาย ถ้าเอาไปจากผู้ครอบครองก็ผิดลักทรัพย์สินได้ เช่น กรรมสิทธิ์ในปืนเถื่อน
11. กรณีกรรมสิทธิ์โอนไปแล้ว ถ้าไปแย่งการครอบครองกลับคืนมาอีก ก็ผิดลักทรัพย์สินได้
12. สัตว์ไม่มีเจ้าของ แต่ต่อมาเป็นสัตว์ที่มีเจ้าของย่อมลักกันได้
 - (1) ปลาที่ติดอยู่ในลอบหรือไซ ปลาติดเบ็ด
 - (2) กวางติดจั่น นกติดแร้ว

ไต่ทศน์ # 2.31 เจตนาโดยทุจริต

1. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเอาทรัพย์สินผู้อื่นไป
- รู้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่น หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย
- ถ้าล้าคัญผิดว่าเป็นของตน ไม่ผิด
- ล้าคัญผิดว่าเจ้าของยินยอม เช่น ถู้อวิสาสะเอาไป ไม่ผิด
- ล้าคัญผิดว่ามีอำนาจเอาไปได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ผิด

2. โดยทุจริต

- เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- ประโยชน์ที่แสวงหา เป็นประโยชน์ใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- ประโยชน์ที่ได้รับแม้เพียงชั่วคราวก็ถือเป็นประโยชน์ เอาทางกงไปสวมโดยเจ้าของไม่ยอม แม้ตั้งใจเอามาคืน ก็ผิด
- ถ้าเอาทรัพย์สินไปทิ้ง ทำลาย หรือซ่อน ไม่ผิดลักทรัพย์
- ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย คือ ไม่มีกฎหมายให้สิทธิที่จะเอาทรัพย์สินไปได้
- ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น แม้กระทำเพื่อผู้อื่นก็ผิดได้ ผู้อื่นเป็นใครก็ได้

ไต่ทศน์ # 2.32 ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ (มาตรา 336 วรรคแรก)

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ (มาตรา 336)

1. ลักทรัพย์

- ต้องครอบครองประกอบความผิดฐานลักทรัพย์ก่อน

2. โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า

- ฉกฉวย คือ การคว่ำจับหรือหยิบเอาไปโดยเร็ว
- ซึ่งหน้า คือ เอาทรัพย์สินไปต่อหน้าต่อตาใกล้ชิดตัวผู้ครอบครองทรัพย์สิน
- เมื่อฉกฉวยซึ่งหน้าแล้ว จะวิ่งหนีหรือไม่ ไม่ล้าคัญ
- วิ่งราวทรัพย์อาจต้องใช้กำลังต่อตัวทรัพย์สิน ถ้าใช้กำลังต่อตัวบุคคลผู้ครอบครองทรัพย์สินเป็นชิงทรัพย์

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะฉกฉวยทรัพย์สินไปซึ่งหน้า
- รู้ว่าทรัพย์สินเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

ไสตท์ศน์ # 2.33 ความผิดฐานกรรโชก (มาตรา 337 วรรคแรก)

1. ช่มชื่นใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอมจะให้
2. ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน
3. โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม
4. จนผู้ถูกช่มชื่นใจยอมเช่นนั้น
5. เจตนา

ไสตท์ศน์ # 2.34 ช่มชื่นใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้

1. บังคับจิตใจผู้อื่น ให้จำต้องยอมให้หรือยอมจะให้ โดยผู้ถูกช่มชื่นใจไม่สมัครใจ
 - เป็นการบีบบังคับจิตใจผู้อื่นให้ยอมให้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน
2. ช่มชื่นใจ ในความผิดนี้ต้องทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญ ฯลฯ
3. ต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างการช่มชื่นใจกับการยอมให้หรือยอมจะให้
 - ผู้ถูกช่มชื่นใจยอมให้เพราะความกลัว
 - ถ้าไม่กลัวแต่ยอมให้เพราะเหตุอื่น เป็นพยายามกรรโชก
4. ยอมให้ คือ ยอมให้ในทันทีที่ถูกช่มชื่นใจ
5. ยอมจะให้ คือ ตกลงรับคำว่าจะให้ มิได้ให้ทันที เพียงสัญญาจะให้
6. การช่มชื่นใจให้ยอมให้ทันที จะคาบเกี่ยวกับชิงทรัพย์

ไสตทส์ # 2.35 ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน

1. ผู้รับประโยชน์ อาจเป็นผู้กระทำผิดเองหรือผู้อื่น

2. ผู้อื่น คือ บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้กระทำผิด และผู้รับประโยชน์อาจเป็นบุคคลที่ผู้กระทำผิดจะทำร้ายก็ได้

3. ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน

- ทรัพย์สินเป็นส่วนหนึ่งของประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน
- ทรัพย์สินในทรัพย์สินถือว่าเป็นทรัพย์สิน
- ผู้ให้ทำ เพิกถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิหรือปลดหนี้ ถือเป็นประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน
- ผู้ให้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือก่อตั้งทรัพย์สินเหนือที่ดิน ก็ถือเป็นการได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยตรง
- ผู้ให้ชำระหนี้ที่มีวัตถุแห่งหนี้เป็นทรัพย์สิน หรือผู้ให้ส่งมอบทรัพย์สินตามสัญญาซื้อขายอาจผิดได้
- สิทธิในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ สิทธิในครอบครัว ไม่ใช่
- แรงงานและบริการ แม้อาจคำนวณเป็นเงินได้ ไม่ใช่
- ถ้าแรงงานหรือบริการทำให้เกิดประโยชน์เป็นทรัพย์สิน ใช้
- ขู่บังคับเอาทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนคืน ไม่เป็นกรรโชก แต่ผิดต่อเสรีภาพได้
- ขู่ให้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องอาญา หรือยอมความ ไม่เป็นกรรโชก
- ขู่ให้ถอนฟ้องคดีแพ่ง ถ้าได้ประโยชน์ทางทรัพย์สิน เป็นกรรโชกได้

ไฮด์ทศน์ # 2.36 โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะทำอันตราย ฯลฯ

1. ใช้กำลังประทุษร้าย (มาตรา 1(6))

- กว้างกว่าทำร้าย รวมถึงใช้กำลังกายล่อลวงละเมิดผู้อื่น แม้จะไม่ใช่อันตราย และรวมถึงการใช้ยา มีนเมา

2. ขู่เข็ญจะทำอันตราย ฯลฯ

- แสดงให้ผู้ถูกขู่เข้าใจว่าจะได้รับภัย
- การขู่จะทำด้วยวาจา กิริยาท่าทาง อาจมีหรือไม่มีการทำอันตรายทันที
- ไม่จำกัดเฉพาะอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ยังรวมถึงอันตรายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน
- แม้ไม่ตั้งใจทำร้ายจริง แต่เจตนาให้ผู้ถูกขู่ เข้าใจว่าจะถูกทำร้ายก็เป็นการขู่ เช่น ใช้ปืนเด็กเล่นขู่
- ขู่จะจับหรือฟ้องศาล แต่ถ้ามีสิทธิตามกฎหมาย ไม่ผิด
- ขู่จะจับหรือฟ้องโดยกลั่นแกล้ง เป็นการขู่จะทำอันตรายต่อเสรีภาพ ผิดได้
- ผู้ถูกประทุษร้าย หรือจะถูกทำอันตราย อาจเป็นคนเดียวกันหรือต่างคนกับคนที่ถูกข่มขืนใจก็ได้
- ต้องเป็นการทำร้ายหรือขู่จะทำอันตรายผู้อื่น นอกจากตัวผู้กระทำผิดเอง

ไฮด์ทศน์ # 2.37 จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น

1. ผิดสำเร็จเมื่อผู้ถูกข่มขืนใจยอมให้ประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สิน
2. เพียงยินยอมว่าจะให้ (ยังไม่ได้รับประโยชน์จริงๆ) ก็ผิดสำเร็จ
3. จะยอมเต็มตามที่ถูกร้องหรือไม่ก็เป็นผิดสำเร็จ

ไต่ถาม # 2.38 เปรียบเทียบกรรโชกกับความผิดต่อเสรีภาพตามมาตรา 309

1. **กรรโชก** เป็นความผิดผสมระหว่างทรัพย์สินกับความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ
2. **กรรโชก** เป็นส่วนหนึ่งของความผิดต่อเสรีภาพ
3. **ข้อแตกต่าง**
 - กรรโชก ต้องเป็นการข่มขืนใจให้ผู้อื่นยอมให้หรือยอมจะให้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินเท่านั้น
 - ความผิดต่อเสรีภาพเป็นการข่มขืนใจให้ผู้อื่นกระทำการใด หรือไม่กระทำการใด
4. **กรรโชก** จึงเป็นความผิดต่อเสรีภาพทุกกรณี

ไต่ถาม # 3.39 ความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน (มาตรา 338)

1. **ข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้**
2. **ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน**
3. **โดยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามเสียหาย**
 - วิธีการขู่เข็ญ ต้องขู่เข็ญจะเปิดเผยความลับ
 - ความลับคือ ข้อเท็จจริงที่ยังไม่ประจักษ์แก่คนทั่วไป และเจ้าของประสงค์จะปกปิด
 - (1) อาจเป็นข้อเท็จจริงส่วนบุคคล
 - (2) อาจเป็นการค้นคิดประดิษฐ์กรรม ความลับทางธุรกิจการค้า
 - (3) ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือศีลธรรม
 - (4) ความลับไม่จำเป็นต้องมีเจ้าของ
 - การเปิดเผยความลับ คือ แสดงหรือบอกต่อผู้ที่ยังไม่รู้ให้รู้ ถ้าผู้นั้นรู้ความลับนั้นอยู่แล้วก็ไม่ใช่เป็นการเปิดเผย
 - ความลับที่เปิดเผยต้องมีลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สาม
 - ความเสียหายทางใดก็ได้รวมทั้งการเศรษฐกิจ ทางจิตใจ
 - ถ้าการเปิดเผยจะทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน ฯลฯ ผิดกรรโชกด้วย
4. **เจตนา**
 - ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้ ฯลฯ
 - ไม่ต้องมีมูลเหตุจูงใจโดยทุจริต

1. ลักทรัพย์

- ต้องมีองค์ประกอบของความผิดฐานลักทรัพย์ครบถ้วน
- ถ้าไม่มีลักทรัพย์หรือพยายามลักทรัพย์จะมีชิงทรัพย์ไม่ได้
- ชิงทรัพย์สำเร็จหรือพยายาม อยู่ที่ว่าลักทรัพย์สำเร็จหรือยัง

2. โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย

- (1) ใช้กำลังประทุษร้าย มีความหมายกว้างกว่าการทำร้าย เพราะรวมถึงการใช้กำลังกาย ล้วงละเมิดผู้อื่นแม้ไม่เป็นอันตราย และรวมถึงการใช้ยามีนเมา (ม 1(6))
- (2) ขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย
 - ต้องขู่ในลักษณะนี้เท่านั้น คือจะทำร้ายในเวลาติดต่อกับการขู่
 - การขู่จะทำร้าย ปกติถือว่า จะทำร้ายในทันใด
 - ขู่โดยมีเงื่อนไข (ถ้ามีมีดจะแทง) ขู่จะทำร้ายในอนาคต ไม่ใช่
 - ขู่จะทำอันตรายต่อเสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน ไม่ใช่
- (3) การขู่เข็ญอาจพูดด้วยวาจา แสดงกิริยาท่าทาง มีอาวุธหรือไม่ก็ได้ จะทำร้ายผู้ถูกขู่หรือบุคคลที่สามก็ได้
- (4) การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญต้องไม่ขาดตอนกับการลักทรัพย์
 - เจ้าทรัพย์ติดตามคนร้ายทันที คนร้ายทิ้งทรัพย์ แล้วทำร้ายเจ้าทรัพย์ไม่ถือว่าลักทรัพย์ขาดตอน

3. เจตนา

ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะลักทรัพย์ และทำร้ายหรือขู่เข็ญ ฯลฯ

4. เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้อื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้อภัยจากการจับกุม
 - ต้องประสงค์ต่อผลอย่างหนึ่งอย่างใดนี้โดยตรง (ลักษณะของเจตนาพิเศษ)
 - ถ้าเพียงเล็งเห็นผลไม่ถือว่าเป็นเจตนาพิเศษ
 - หากการทำร้ายไม่มีจุดมุ่งหมายนี้แล้ว ไม่เป็นชิงทรัพย์

สไลด์ทัศน์ # 2.42 เปรียบเทียบชิงทรัพย์กับกรรโชก

1. ลักษณะพื้นฐานของความผิด

- ชิงทรัพย์ มีลักทรัพย์เป็นพื้นฐาน
- กรรโชก มีความผิดต่อเสรีภาพมาตรา 309 เป็นพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์ประกอบความผิด

- ชิงทรัพย์ ต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ เพราะสามารถเอาไปได้
- กรรโชก อาจเป็นทรัพย์สินประเภทใดก็ได้ และแม้จะไม่ใช้ทรัพย์ แต่เป็นเพียงประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินก็พอ

3. อันตรายที่ใช้ในการขู่เข็ญ

- ชิงทรัพย์ ต้องประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะประทุษร้ายตัวบุคคลในทันที
- กรรโชก จะใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อ
 - (1) ร่างกายในขณะนั้นหรืออนาคต หรือ
 - (2) สิทธิอื่นๆ เช่น เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน

4. ลักษณะการกระทำ

- ชิงทรัพย์ เป็นการแย่งการครอบครองทรัพย์ อาจเกิดจากผู้กระทำผิดเข้าถือเอาทรัพย์เอง หรือบังคับให้ผู้ครอบครองมอบทรัพย์ให้
- กรรโชก เป็นการข่มขืนใจให้ผู้อื่นยอมให้หรือยอมจะให้ อาจยังไม่ได้ทรัพย์จริงๆ
- กรรโชก กรณีการส่งมอบทรัพย์สินให้ทันที ใกล้เคียงกับชิงทรัพย์

5. การกระทำอาจเป็นทั้งชิงทรัพย์และกรรโชกในกรณีเดียว ถ้าเป็นการบังคับให้เขาส่งมอบทรัพย์ให้ โดยขู่จะทำร้ายในทันที

ไต่ทศน์ # 2.43 ความผิดฐานปล้นทรัพย์ (มาตรา 340 วรรคแรก)

1. ชิงทรัพย์

- ต้องครอบงำทรัพย์ก่อน

2. โดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป

- ร่วมกันในลักษณะตัวการ

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะทำการชิงทรัพย์

ไต่ทศน์ # 2.44 ความผิดฐานฉ้อโกง (มาตรา 341)

1. หลอกลวงผู้อื่น

- (1) ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือ
- (2) ปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง

2. โดยการหลอกลวงดังว่านั้น

- (1) ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือ
- (2) ทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ

3. เจตนา

4. โดยทุจริต

1. การหลอกหลวง

- ทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อผิดไปจากความจริง
- ต้องเกิดจากการกระทำของผู้หลอกหลวง
- อาจทำด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร ทำทาง รูปแบบอื่นๆ
- หลอกหลวงต้องมีใช้การถือเอาประโยชน์จากความหลงผิด หรือเข้าใจผิดของผู้อื่น ซึ่งตนมิได้ก่อขึ้น

2. วิธีหลอกหลวง

(1) แสดงข้อความอันเป็นเท็จ

- ข้อเท็จจริงซึ่งไม่ตรงกับความจริงในขณะที่กล่าว
- ถ้าข้อเท็จจริงที่แสดงเป็นความจริง แม้เข้าใจว่าเท็จ และกล่าวเพื่อหลอกหลวงก็ไม่ใช่การแสดงข้อความเท็จ
- ความเท็จคือข้อเท็จจริงในอดีตหรือปัจจุบันที่ไม่จริง
- การแสดงความคิดเห็น การคาดคะเน การให้คำมั่นอันเป็นเท็จไม่ใช่การแสดงข้อความอันเป็นเท็จ

(2) ปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง เช่น

- ลบรอยชำรุดในของที่ขายไม่ให้มองเห็น
- ลบข้อความในเอกสาร
- งัดเว้นไม่ยอมบอกข้อเท็จจริงซึ่งตนมีหน้าที่ต้องบอก

1. การได้ไปซึ่งทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกหลวงหรือบุคคลที่สาม

- ได้ไป ไม่มีการแย่งการครอบครอง ผิดสำเร็จเมื่อได้การครอบครอง
- ได้การครอบครองหรือกรรมสิทธิ์จากผู้ครอบครองหรือเจ้าของหรือบุคคลที่สาม
- เจ้าของส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้โดยถูกหลอกหลวง
- ทรัพย์สิน รวมถึงวัตถุไม่มีรูปร่างด้วย
- หลอกหลวงเอาสิ่งซึ่งผู้หลอกมีสิทธิจะได้ตามกฎหมาย ไม่เป็นฉ้อโกง
- หลอกให้เขาสละกรรมสิทธิ์ แต่ผู้หลอกมิได้เข้าถือเอาทรัพย์สิน มิใช่การได้รับ ไม่ผิด
- ผู้สูญเสียทรัพย์สินอาจเป็นผู้ถูกหลอกหลวงหรือบุคคลที่สาม

2. ทำให้ผู้ถูกหลอกหรือบุคคลที่สามทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ

- เอกสารสิทธิ คือเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

ไต่ถาม # 2.47 ข้อโกงประชาชน (มาตรา 343)

1. กระทำความผิดฐานข้อโกงตามมาตรา 341

- ต้องครบองค์ประกอบความผิดของมาตรา 341

2. กระทำต่อประชาชน

- ประชาชนคือคนทั่วไป จำนวนมากน้อยไม่สำคัญ
- การหลอกลวงต้องเปิดกว้างต่อคนทั่วไป หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- จะมีคนทราบข้อเท็จจริงกี่คนไม่สำคัญ
- แม้คนเดียวหลงเชื่อจนผู้กระทำได้ทรัพย์สิน ก็ผิด

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะข้อโกงประชาชน
(และเจตนาทุจริตเช่นเดียวกับความผิดฐานข้อโกงด้วย)

ไต่ถาม # 2.48 ซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มหรือเข้าอยู่ในโรงแรมโดยไม่ชำระเงิน (มาตรา 345)

1. สั่งซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่ม หรือเข้าอยู่ในโรงแรม

(1) สั่งซื้อและบริโภคอาหาร

- มีการสั่งซื้อและบริโภคอาหารในทันที
- ลักษณะซื้อขายในความผิดนี้ คือบริโภคเสร็จจะจ่ายเงิน
- หากมิใช่ซื้อขายในลักษณะนี้ ไม่ผิด

(2) เข้าอยู่ในโรงแรม

- สถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับค่าที่พักสำหรับผู้ที่ต้องการที่พักชั่วคราว
- ไม่รวมถึงบ้านเช่า หรือหอพัก

2. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะสั่งซื้ออาหาร ฯลฯ
- รู้ว่าสิ่งที่สั่งซื้อเป็นอาหาร หรือสถานที่เข้าอยู่ โรงแรม

3. โดยรู้ว่าตนไม่สามารถชำระเงินค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม หรือค่าอยู่ในโรงแรมนั้น

- ต้องมีอยู่ในขณะแรกที่สั่งอาหาร หรือเข้าอยู่ในโรงแรม
- ถ้ากะประมาณราคาผิดทำให้เงินไม่พอจ่าย ไม่ผิด
- มีเงินพอแต่ไม่จ่าย เพราะเห็นว่าราคาสูงผิดปกติ ไม่ผิด

ไต่ทศน์ # 2.50 ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ (มาตรา 349)

1. เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์

- เอาไปเสีย เอาไปจากการครอบครองโดยลักษณะของการแย่งการครอบครองจากผู้รับจำนำ
- ทำให้เสียหาย ทำให้คุณภาพหรือคุณสมบัติเสื่อมลงไป ไม่จำเป็นต้องเสียหายถาวร
- ทำลาย ทำให้หมดสิ้นไป หรือทำให้สูญหาย
- ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ราคาทรัพย์สินลดน้อยลง โดยตัวทรัพย์สินยังอยู่คงเดิม
- ทำให้ไร้ประโยชน์ ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้เหมือนเดิม

2. ซึ่งทรัพย์สินนั้นตนจำนำไว้แก่ผู้อื่น

- เอาทรัพย์สินผู้อื่นมาจำนำโดยเจ้าของไม่ยินยอม ก็เป็นจำนำแต่ไม่ผูกพันเจ้าของ
- ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้จำนำ กระทำต่อทรัพย์สินนั้นตนจำนำไว้
- ถ้ากระทำต่อทรัพย์สินที่ผู้อื่นจำนำ ไม่ผิดฐานนี้
- ต้องมีสัญญาจำนำที่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเอาไปเสีย ฯลฯ
- รู้ว่าทรัพย์สินนั้นตนจำนำผู้อื่นไว้

4. เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ

- เป็นการทำให้หลักประกันของผู้รับจำนำลดน้อยหรือหมดไป

ไต่ทศน์ # 2.51 ความผิดฐานยักยอก (มาตรา 352 วรรคแรก)

1. ครอบครองทรัพย์สิน

2. ซึ่งเป็นของผู้อื่นหรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

3. เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สาม

4. เจตนา

5. โดยทุจริต

1. ครอบครอง คือ ยึดถือทรัพย์สินเพื่อตน

- ผู้กระทำได้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่ในขณะมีการเบียดบังเอาทรัพย์สิน
- ถ้าทรัพย์สินเพียงแต่อยู่ในความยึดถือของผู้กระทำ แต่การครอบครองอยู่กับเจ้าของหรือผู้อื่น ผิดลักทรัพย์สิน

2. ทรัพย์สินอาจมาอยู่ในครอบครองของผู้กระทำผิด โดยเจ้าของส่งมอบให้เนื่องจากมีสัญญา เช่น เช่าซื้อ ยืม จำนำ ฯลฯ
3. ผู้กระทำผิดได้เข้าครอบครองทรัพย์สินเอง หรือคนอื่นซึ่งมิใช่เจ้าของส่งมอบให้ เช่น มอบฉันทะให้รับเงินแทน
1. ถ้าผู้กระทำผิดมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทั้งหมด ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
2. มอบทรัพย์สินเป็นของหมั้น เมื่อหมั้นแล้วของหมั้นยอมตกเป็นสิทธิแก่หญิง หากหญิงเบียดบังเอาเสีย ก็ไม่เป็นความผิดยักยอก
3. ทรัพย์สินที่ส่งมอบเป็นเงินตรา ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
4. ถ้ามอบเงินให้บุคคลเป็นตัวแทนไปทำการใดๆ หรือมอบหมายให้ไปรับชำระเงินจากผู้อื่นผิดยักยอกได้
5. มอบเงินให้บุคคลโดยไม่ได้มอบหมายให้ทำการใดโดยเฉพาะ แล้วแต่ใจผู้รับมอบจะเอาไปหาประโยชน์เท่ากับโอนกรรมสิทธิ์ไป ไม่เป็นความผิดฐานยักยอก
6. การรับของผู้อื่นไปขาย แล้วไม่คืนของหรือคืนเงิน

- (1) มอบให้ในลักษณะผู้รับมอบเป็นตัวแทนนำของไปขาย มีความผิดฐานยักยอก อาจยักยอกของหรือยักยอกเงินก็ได้
- (2) ถ้ามอบให้มิใช่ลักษณะตัวแทนในการขาย แต่ยอมให้ขายของนั้นได้เอง ไม่เป็นความผิดฐานยักยอกผิดทางแพ่ง

ไต่ถาม # 2.54 เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สาม

1. เบียดบัง คือการกระทำที่แสดงว่า ผู้ครอบครองจะเอาทรัพย์สินเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ
2. การเบียดบังอาจทำโดย บริโภค ขาย เปลี่ยนแปลง จำนำ ปฏิเสธสิทธิของเจ้าของแท้จริง
3. ลำพังครอบครองทรัพย์สินเรื่อยมาโดยไม่ส่งคืนแก่เจ้าของตามสัญญา ยังไม่เบียดบัง
4. จำนำทรัพย์สินผู้อื่นที่ตนครอบครอง แต่พอมีเงินก็ไถ่คืนมา ไม่เป็นยกยอก ถ้าไม่คิดไถ่หรือปล่อยให้หลุดจึงเป็นยกยอก

ไต่ถาม # 2.55 ยกยอกทรัพย์สินที่มีผู้ส่งมอบให้โดยสำคัญผิด (352 วรรคสอง)

1. เป็นความผิดที่สืบเนื่องจากมาตรา 352 วรรคแรก
2. ลักษณะสำคัญ คือ ต้องเข้าครอบครองทรัพย์สินโดยผู้อื่นส่งมอบให้ มิใช่เข้าครอบครองโดยผลการ
3. ผู้อื่นต้องส่งมอบให้โดยสำคัญผิด มีความหมายกว้าง
 - (1) ไม่เฉพาะสำคัญผิดในเรื่องนิติกรรม
 - (2) การส่งมอบทรัพย์สินอาจเป็นนิติกรรมหรือไม่ก็ได้
 - (3) อาจสำคัญผิดในตัวบุคคล ทรัพย์สิน นิติกรรม คุณสมบัติ มูลเหตุจูงใจ
 - (4) ความสำคัญผิดต้องเกิดขณะส่งมอบและเป็นผลให้มีการส่งมอบ

1. เป็นความผิดสืบเนื่องมาจากมาตรา 352 วรรคแรก

2. **ลักษณะสำคัญ** คือ ทรัพย์สินที่ยักยอกต้องเป็นทรัพย์สินหาย และผู้กระทำความผิดเก็บได้

3. **ทรัพย์สินหาย**

- (1) ทรัพย์สินที่ผู้ครอบครองขาดการยึดถือโดยไม่สมัครใจ ไม่ใช่ชั่วคราว ไม่ใช่สละการครอบครอง ไม่ใช่ถูกแย่งการครอบครอง
- (2) เป็นทรัพย์สินไม่มีผู้ใดครอบครอง แต่กรรมสิทธิ์ยังเป็นของเจ้าของ

4. ของตกหายในลักษณะที่ผู้ครอบครองยังติดตามหาคืนได้อยู่ ยังไม่เป็นของหาย

5. **ทรัพย์สินหาย ต้องพิจารณา**

- (1) สถานที่ที่ทรัพย์สินตก
- (2) ระยะทางระหว่างเจ้าของกับทรัพย์สินตก
- (3) ระยะเวลาที่เจ้าของทำทรัพย์สินตกจนถึงเวลามีคนเก็บได้
- (4) ลักษณะที่ทรัพย์สินพรางไปจากเจ้าของ

1. **ความคล้ายกัน**

- (1) วัตถุประสงค์การกระทำผิดเหมือนกัน
- (2) การกระทำคล้ายกัน
- (3) เจตนา และเจตนาพิเศษเหมือนกัน

2. **ข้อแตกต่าง อยู่ที่ความครอบครองทรัพย์สิน**

- (1) ลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดไม่ได้ครอบครองในเวลาที่ยักยอก
- (2) ยักยอก ผู้กระทำความผิดได้ครอบครองทรัพย์สินอยู่แล้วขณะกระทำความผิด ไม่มีการแย่งการครอบครอง

3. **ปัญหาคาบเส้น** เมื่อผู้กระทำความผิดมีการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอยู่บ้าง และเกี่ยวข้องกับระดับนั้นเป็นเพียงยึดถือหรือครอบครอง

ไสตท์ศน์ # 2.58 เปรียบเทียบหลักทรัพย์กับยักยอกทรัพย์สินหาย

1. ใกล้เคียงกันมาก เพราะตอนผู้กระทำผิดเก็บทรัพย์สินได้ ก็ไม่ได้ครอบครองทรัพย์สินอยู่ก่อน
2. ความแตกต่าง อยู่ที่ว่าขณะเก็บได้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองขาดการครอบครองทรัพย์สินแล้วหรือไม่
 - (1) ถ้าขาดการครอบครองแล้ว ก็เป็นทรัพย์สินหาย
 - (2) ถ้ายังไม่ขาดการครอบครอง ผู้เก็บได้เอาไป ผิดหลักทรัพย์

ไสตท์ศน์ # 2.59 ความหมายของของโจร

1. ของโจร คือ
 - (1) ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด
 - (2) ความผิดนั้นเข้าลักษณะหลักทรัพย์ วิวังราว กรรโชก รีดเอาทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก เจ้าพนักงานยักยอก
2. ทรัพย์สินที่ได้มาจากความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ ไม่เป็นของโจร
3. เหตุที่ทำให้ของโจรหมดสภาพเป็นของโจร
 - (1) ของโจรเปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์สินอื่น
 - การแยกตัวทรัพย์สินของโจรออกจากกัน ไม่ใช่เปลี่ยนสภาพ ซาลัตว์ที่ลักมา เนื้อ หนัง เขาลัตว์ยังเป็นของโจรอยู่
 - (2) เมื่อเอาของโจรแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินอื่น
 - ทรัพย์สินที่ได้มาไม่เป็นของโจร
 - แต่ของโจรที่รับมานั้น ยังเป็นของโจรอยู่
 - (3) เมื่อเจ้าของได้ทรัพย์สินนั้นคืน หรือเจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์สินนั้นเป็นของกลาง
 - (4) เมื่อเจ้าของเต็มหมดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโจร

1. เข้าไป

- ตัวผู้กระทำได้ต้องล่วงล้ำเข้าไป ทางพื้นดิน ใต้ดิน หรืออากาศ
- เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของผู้กระทำได้ แต่ ฎ.1/2512 และ ฎ.1980/2514 วินิจฉัยว่า แม้ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายยังไม่ล่วงล้ำเข้าไปก็อาจผิดตามมาตรานี้ได้
- “เข้าไป” ไม่รวมถึงกรณีเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์โดยชอบ และไม่ยอมออกเมื่อถึงเวลาที่จะต้องออก

2. ในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น

- จำกัดวัตถุที่ถูกระทำได้ ต้องเป็นอสังหาริมทรัพย์
- อสังหาริมทรัพย์นี้จำกัดว่าต้องเป็นของผู้อื่นเท่านั้น
- ถ้าเป็นของตัวเองหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมด้วย ไม่ผิด
- ไม่จำกัดถึงชั้นกรรมสิทธิ์ เพียงมีสิทธิครอบครองก็พอ
- ถ้าเข้าไปในที่ดินที่ยังโต้แย้งกันอยู่ว่าเป็นของใคร ยังไม่เป็นบุกรุก
- สาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่มีเจ้าของ ไม่ผิดบุกรุก แต่อาจผิดตามกฎหมายเฉพาะ
- ผู้อื่นจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ได้
- ทรัพย์สินของแผ่นดินบางอย่าง กระทรวง ทบวง กรม อาจถือกรรมสิทธิ์ได้ จึงเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของ อันอาจถูกบุกรุกได้

3. เจตนา

- ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์
- รู้ว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นด้วย

4. เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

- ต้องมีเจตนาพิเศษนี้ในการกระทำผิด
- เจตนาพิเศษนี้ต้องดูจากการกระทำ เช่น เข้าไปปลูกบ้าน หรือปลูกพืชพันธุ์ไม้ในที่ดินของผู้อื่น
- หากผู้กระทำมิได้มีเจตนาพิเศษเพื่อการถือการครอบครอง เช่น แคะเดินผ่านหรือเข้าไปไล่ต้อนสัตว์ก็ไม่ใช่ความผิดในที่นี้ แต่อาจเป็นความผิดฐานบุกรุกตามความผิดที่สอง

แนวตอบคำถามอรรถนัย

แนวตอบข้อ 1

ประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 309) บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือ จ่ายอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูก ข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือ จ่ายอมต่อสิ่งนั้น ต้องระวางโทษ...”

จากข้อเท็จจริงตามปัญหา การที่นายทิวได้พาพรรคพวกนั่งรถปิคอัพมาที่ไร่ของนายแสง และนายทิวลงมา พุดขู่บังคับให้นายแสงออกไปจากไร่ภายใน 1 เดือน เนื่องจากเกิดปัญหาแย่งลูกค้ายกกันนั้น ถือได้ว่านายทิวได้ข่มขืนใจ ผู้อื่น คือนายแสง ให้กระทำการใด คือให้ออกไปจากไร่ภายใน 1 เดือน และการข่มขืนใจของนายทิวเช่นนี้ก็ถือ เป็นการข่มขืนใจ โดยทำให้นายแสงกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต เพราะนายทิวขู่ว่าถ้าไม่ยอมออกไปจากไร่จะยิง ให้ตาย การกระทำของนายทิวทำให้เกิดผลคือ นายแสงต้องหนีออกจากไร่ไปเพราะการข่มขืนใจของนายทิว

ดังนั้น นายทิวจึงต้องรับผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการอันเป็นความผิดต่อเสรีภาพตามหลักกฎหมาย ดังกล่าวมาข้างต้น

แนวตอบข้อ 2

ประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 334) บัญญัติว่า “ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษ...”

จากข้อเท็จจริงตามปัญหา การที่นายอ้วนเจ้าของเรือหาปลาสั่งให้นายผอมลูกจ้างนำเรือพร้อมอุปกรณ์หาปลา ไปจับปลาในทะเลตามหน้าที่ มีกำหนดเวลา 2 วัน และเมื่อจับปลาเสร็จแล้ว นายผอมจะต้องนำเรือพร้อมอุปกรณ์ หาปลากลับมาให้นายอ้วนเป็นกิจวัตรในการปฏิบัติหน้าที่ของลูกจ้างนั้น ต้องถือว่าเรือ อวน และอุปกรณ์หาปลาอยู่ ในความครอบครองของนายอ้วนนายจ้าง นายผอมมีเพียงการยัดถือเท่านั้น ดังนั้น เมื่อนายผอมได้นำเรือหาปลา พร้อมอุปกรณ์ไปซุกซ่อนแล้วบอกขายให้คนอื่นเพื่อเอาเงินไป จึงต้องถือว่านายผอมได้เอาทรัพย์สินของผู้อื่นคือของ นายอ้วนไปจากการครอบครองของนายอ้วนในลักษณะแย่งการครอบครอง และการเอาไปเช่นนี้ก็เป็นการแสวงหา ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการกระทำโดยทุจริต

ดังนั้น นายผอมจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ ตามหลักกฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น

แนวตอบข้อ 3

ประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 352) บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้อื่นหรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตน หรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักยอก ต้องระวางโทษ...”

จากข้อเท็จจริงตามปัญหา การที่ปรีชาได้ไปจับมือทักทายกับคงเดชเพื่อนรุ่นน้อง จนกระทั่งนาฬิกาข้อมือของปรีชาซึ่งสายเปียอยู่แล้ว สายขาดหลุดติดมือนายคงเดชไป และคงเดชแถมมือให้ปรีชาดูบอกว่านาฬิกาอยู่ที่นี่ แสดงให้เห็นว่าในตอนแรกนี้คงเดชไม่มีเจตนาที่จะเอานาฬิกาของปรีชาไปเป็นของตนแต่อย่างใด แต่เมื่อปรีชาบอกคงเดชว่าให้คงเดชเก็บรักษาไว้ให้ก่อน แล้วจะมาเอาคืนวันหลัง ในตอนนี้ถือว่าปรีชาได้มอบการครอบครองนาฬิกานั้นแก่คงเดชแล้ว เมื่อปรีชากลับมาพบคงเดชและขอนาฬิกาคืน คงเดชกลับปฏิเสธว่าไม่ได้เอาไป และไม่ยอมคืนนาฬิกาให้ปรีชา จากพฤติการณ์ของคงเดชดังกล่าวต้องถือว่า คงเดชซึ่งได้ครอบครองทรัพย์สินคือนาฬิกาที่เป็นของผู้อื่น แล้วได้เบียดบังเอานาฬิกานั้นไปเป็นของตนโดยทุจริต

ดังนั้น คงเดชจึงต้องรับผิดฐานลักยอก ตามหลักกฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น